tekst hans ivar stordal | foto lars myhren holand

Karl-Johan Kjøde og Morten Eikli risikerte sitt kristelige rykte ved å snakke offentlig om sin pornoavhengighet. Det utløste et skred av takknemlighet og betroelser.

Stakk hull på pornoblemmen

Karl-Johan Kjøde (t.v.) og Morten Eikli beskrev sine problemer med nettporno under et talkshow i Normisjons storstue i Oslo – Storsalen – i september 2009. Foto: Lars Myhren Holand, All Over Press, Norway

ETTER AT DE i september i fjor åpent omtalte sin tidligere pornobruk på et talkshow i Storsalen i Oslo, har Karl-Johan Kjøde (25) og Morten Eikli (21) hatt noen måneder med mange sterke reaksjoner og en hel del medieoppmerksomhet. Men de to virker forsont med stempelet det har gitt dem som eks-pornobrukere.

– Jeg hadde blogget om temaet en stund først, og fikk enormt mye treff og kommentarer. Da forsto jeg at dette temaet er altfor lite snakket om, sier Karl-Johan.

Tabutorsdag

Sammen med vennen Morten Eikli (21) tok han i fjor høst initiativ til talkshowet Tabutorsdag. Det er et forum der menn hver måned kan få innsikt i og diskutere tabubelagte tema. Porno var et klart førstevalg. På åpningsmøtet var de to svært åpne om sine egne historier. Begge fortalte om perioder med daglig bruk, og at de på det verste kunne droppe skole eller andre avtaler for å surfe på porno.

> Noen har fortalt oss om sin dype pornoavhengighet for første gang.
>
> Karl-Johan Kjøde

– Det påvirket ikke bare meg, men også forholdet til Gud, kona mi og andre kvinner, forteller Karl-Johan.

I etterkant av arrangementet er det blitt mange avisoppslag i riksdekkende medier, mest om Karl-Johan, som har hatt noe mer tid å vie til saken enn Morten. De to gikk i 2008 sammen med et par andre venner og dannet en «mannsgruppe» der de regelmessig møtes og snakker sammen, bekjenner synder og følger hverandre opp.

– Vi hadde en visjon om at det skulle bli noe større enn bare vår gruppe, og at det var mange andre temaer å ta opp som hang tett sammen med dette. Men

Fakta om nettporno

- 35 prosent av alt materiale som lastes ned fra nettet er porno.
- Porno distribuert via mobil og andre bærbare medier er i eksplosiv vekst. Globalt forventes omsetningen å nå 30 milliarder kroner i 2013. (Kilde: Juniper Research)
- 99 prosent av alle gutter i Norden mellom 14 og 18 år har sett porno, for det meste på nett. For jenter er tallet 86 prosent. En tredel av guttene er «høyfrekvente» brukere. Det vil si at de bruker porno «nesten hver dag» eller «et par ganger i uken». Alt ifølge undersøkelsen «Unge, kjønn og pornografi i Norden» (Nordisk Ministerråd, 2006).
- Rundt halvparten av guttene angir i samme undersøkelse at de tror pornobruk kan «forbedre sexlivet». (Nordisk Ministerråd, 2006)
- Ord som «sex» og «porno» ligger på ti på topp-listen over søkeord brukt av barn. (Kilde: BBC News)
- Salget av porno på DVD ble halvert i USA mellom 2006 og 2009. I samme periode ble inntektene fra nettporno fordoblet, til rundt 5 milliarder dollar. (Kilde: Koldcast.tv)
- Den globale pornoindustrien omsetter årlig for et beløp tilsvarende 600 milliarder kroner.
- 90 prosent av pornografiske nettsider er produsert i USA. (Kilde: Internet Filter Software Review, 2006)

– Noen har vært i dyp, dyp avhengighet og har kommet til oss for å fortelle noen om det for aller første gang. Så er det familie og venner som har rost oss for åpenheten. Men det har også vært venner og bekjente som har skammet seg over i det hele tatt å bli assosiert med temaet gjennom meg, sier Karl-Johan.

– Mer enn én gang har folk sagt at det var unødvendig og flaut å ta opp dette og snakke offentlig om det. Kanskje har de blitt overrumplet av sjokkeffekten, eller de synes det er litt sosialpornografisk.

– Det som har vært verst for meg, er alle de som er *helt* stille, sier Morten. Karl-Johan bekrefter at «dem er det mange av»:

– Overveldende mange kristne har sagt at «her har dere endelig satt fingeren på det». I jeg ville ikke gjøre noe slikt alene, forklarer Morten.

Karl-Johan hadde det på samme måte:

– Jeg savnet det å stå sammen med noen i dette. Noen å dele byrdene med når de kommer, men også å dele æren med når den kommer. Vi tror virkelig på at vi er sendt ut to og to.

Ros og rødme

Reaksjonene på Tabutorsdag og medieomtalen har vært omfattende.

Visstnok bruker en tredel av jentene porno. For dem er det nok enda mer tabubelagt. Morten Eikli

at de føler at fallhøyden ved å stå frem med dem er for stor.

– For å være ærlig, så blir jeg ikke så sjokkert lenger, sier Morten. – Jeg setter jo pris på tilliten og synes det er bra at de ønsker å bekjenne. Men det at folk har problemer med dette er ikke overraskende for meg.

Gjør inntrykk

– Vi har fått innblikk i en verden som nok er en sidegate for folk flest, sier Karl-Johan. – Men særlig i menighetene våre er det så viktig at vi kan snakke om dette og få tilbake frimodigheten på dette området. Noen historier gjør jo veldig inntrykk på meg. Folk har fortalt oss om sin avhengighet av homo-porno. Eldre har snakket ut om hvordan de gjennom et langt liv har latt sex-avhengighet ødelegge livet Storsalen har det absolutt forløst porno som noe det er ok å snakke om. Også i mange andre miljøer har det plutselig blitt mulig å snakke om dette, ikke bare i egne gutteseminarer.

Bekjennelser

Men det som har gjort mest inntrykk på de to, er de som har kommet til dem med sine historier, både jenter og gutter og folk i alle aldre og posisjoner. Mange kristne ledere forteller om problemer med porno, men

Karl-Johan og Mortens tre råd:

1 **Ansvarlighetspartner.** Gå sammen med noen og avtal hvordan dere skal følge hverandre opp jevnlig. Ikke ta lett på det eller la det skli ut. Bruk gjerne gratisprogrammet X3Watch (www.x3watch.com), som overvåker nettbruk og sender rapporter til en valgt e-postadresse. Er du gift, må du selvsagt være åpen med ektefellen din. Men du bør ha en annen person som ansvarlighetspartner.

2 **Bekjenn for noen.** Dette er det største og viktigste steget. Finn en person du stoler på og kan være helt ærlig med. Det kan være bra å bekjenne til en kristen leder eller profesjonell sjelesørger du har tillit til, men på et tidspunkt bør du også bekjenne for en nær venn.

3 **Bryt mønstrene.** Se etter mønster som viser når du er svak. Prøv å fylle tomrommene som porno har fylt med noe godt og gudfryktig. Gjør om vanene dine og ta konkrete grep for ikke å sette deg i en posisjon der du lett blir fristet. Sett f.eks. PC-en ut i et fellesområde i huset – eller kvitt deg rett og slett med den om det er for vanskelig.

deres. Jenter og kvinner har delt fortvilelsen rundt en kjæreste eller en mann som er avhengig av porno. Jenter som selv sliter med porno sender jeg videre til andre kvinner – vi ser at porno i økende grad siktes inn mot jenter.

Morten viser til tall som forteller at en tredel av pornobrukerne er jenter.

– Dem skulle jeg ønske vi kunne nå inn til. For blant dem er det nok enda mer tabubelagt enn for oss. Der trengs det enda mer guts for å komme ut og bekjenne, sier Morten.

Sprengkraft

De to er på ingen måte overrasket over all medieoppmerksomheten.

– Jeg hadde faktisk ventet at det å si «kristen» og «porno» i samme setning har sprengkraft nok til å nå nasjonale medier, sier Karl-Johan. Nå får de to en jevn strøm av henvendelser om å stille opp i debatter, intervjuer, seminarer og til og med skolering av profesjonelle sjelesørgere som føler seg usikre overfor den store andelen av henvendelser om porno. Men foreløpig har de to rett og slett

Hvis jeg var sint eller frustrert, var porno en «quick-fix».

Karl-Johan Kjøde

ikke tid og ressurser til å stille opp på alt, noe Karl-Johan er lei seg for.

– Det hadde for eksempel vært veldig ålreit å møte noen mennesker fra pornobransjen. Hvordan kom de dit? Hvordan ser de på sin rolle der? Jeg ville gjerne kjent mennesker, og ikke bare statistikker.

Nettet fjerner sperrer

Morten er sikker på at han aldri kunne ha gjort det han gjorde uten Internett. Før nettets tid ville noen før eller siden ville ha oppdaget det.

Karl-Johan er enig:

– Internett har forandret alt. Nå er alt bare et museklikk unna. Ingen trenger å få vite det. Og tenk, nå har vi også laptoper og iPhone … Men min

generasjon blir iallfall den første som er oppmerksom på hva barna faktisk kan få tilgang til.

For det var rundt slutten av barneskolen at det begynte for de to. Begge fikk sitt første møte med porno gjennom vennegjengen. Men det som begynte som nysgjerrighet eller et forsøk på å passe inn i gjengen, fikk gradvis en større rolle.

– Etter hvert ble det en verden å flykte inn i, forteller Karl-Johan. – Hvis jeg var sint eller frustrert, var porno en «quick-fix». Der fikk jeg alltid viljen min. Selv om jeg ikke var bevisst på at det var slik det fungerte.

Begge tok et klarere kristent standpunkt sent i tenårene, og ble gradvis mer klar over at porno var galt. Karl-Johan fikk seg kjæreste da han var 17, og har fra begynnelsen av vært ærlig om problemet mot sin nåværende kone. Men så lenge han prøvde å bekjempe vanen alene, med ren viljestyrke, fortsatte han bare å falle.

– Jeg kom til et punkt der jeg innså: Dette klarer jeg bare ikke å overvinne alene.

Innsikten ledet ham til en lang natt med en dyp og grundig bekjennelse for en nær venn.

Også for Morten var det bekjennelsen, for hans del overfor sine kristne ledere, som ble vendepunktet. Han tok kontakt med Karl-Johan, og sammen med hver sin venn bestemte de seg for å starte mannsgruppen.

– Det er noe helt spesielt å kunne bekjenne alt som gjør at man føler seg dårlig, og likevel møte kjærlighet og nåde fra andre, sier Morten.

Karl-Johan legger til:

– Og for oss er jo porno bare en liten del av det vi har å ta tak i. Det er jo så mye annet å jobbe med, man blir ingen helgen av å slutte med porno!

St. Olav

Finn påfyll for din tro i ST. OLAV KATOLSKE BOKHANDEL

Vi er også gavebutikk med blant annet lys, ikoner, figurer, kors, rosenkranser og medaljonger

Åpningstider. Hverd. 10.00-17.00 • Lørdager 11.00-14.00 • 1. søndag i mnd. 12.30-15.00

Akersveien 14, 0177 Oslo, Tlf. 23 21 95 55
Nettbokhandel: www.stolavbok.no
E-post: bokhandel@katosk.no

mf.no

BLI STUDENT PÅ MF!

MF tilbyr følgende studier:

ÅRSSTUDIER
Kristendom /RLE
Samfunnsfag
Tverrkulturell kommunikasjon

BACHELORPROGRAM
Teologi
Ungdom, kultur og tro
Religion og samfunn

LEKTOR- OG ADJUNKTPROGRAMMET
Med integrert praktisk-pedagogisk utdanning (PPU).

PROFESJONSSTUDIET I TEOLOGI

MASTERPROGRAM
Master i teologi eller kristendom
Master i diakoni
Master i kirkelig undervisning (kateket)
Master in Religion, Society and Global Issues

Les mer på mf.no

søknadsfrist
15. april for begynnerstudier, via Samordna Opptak.
1. juni for masterstudier, opptak ved lærestedet.

Kontakt:
Studieresepsjonen
E: studieresepsjonen@mf.no
T: 22 59 05 00

DET TEOLOGISKE MENIGHETSFAKULTET

Klostervisdom for moderne mennesker
AUGUSTINSK-DOMINIKANSK-KARMELITTISK-IGNATIANSK

STÅLE KRISTIANSEN / OLAV HOVDELIEN (RED.)
Nyhet!
Benedikt XVI – Troens & tankens forsvarer
Perspektiver på Joseph Ratzingers teologi
På en klar og lettfattelig måte formidler boken sentrale perspektiver ved Joseph Ratzingers forfatterskap og teologiske tenkning.
Innbundet kr 278,-

ARNFINN HARAM O.P.
Tre florentinarar - Essay og artiklar om religion, kultur og samfunn
«Noen klarer det nesten umulige – å tenke 'nytt' om troen. Noen får det til uten selvhøytidelighet. Arnfinn Haram gjør det (...) skriver seg inn i den evige samtale.» Olav Egil Aune, Vårt Land
Innbunden kr 339,-

Les og bli vis!

RUTH BURROWS
Bønnens innerste vesen
Troen, og all form for bønn, blir opprettholdt av Jesus alene. **Ruth Burrows** er en internasjonalt anerkjent forfatter av bøker om kristen mystikk. Dette er hennes første bok på norsk.
Kr 198,-

Be og bli båret!

ULLA KÄLL
For livets skyld
52 enkle øvelser – for å leve nær Gud og nærmere seg selv i hverdagen. Illustrert.
«Man merker at Ulla Käll har lang erfaring med åndelig veiledning. Hun vet at det enkle hjelper oss mot dypet, og gir god hjelp til å gå en enklere vei.» Magnus Malm
Foto: Ellen Lande Gossner | Innbundet kr 228,-

I bokhandelen eller på
www.efremforlag.no
EFREM